

Recensent: H.J.Lammers

Froukje Bos: 'Berichten uit het laboratorium van de samenleving' Over ervaringen met depressie en antidepressiva Uitgegeven door Stichting Pandora, Amsterdam 2002. ISBN 9071227111 (Geestelijke gezondheidszorg/Psychiatrie/AG/1) www.stichtingpandora.nl

Soort boek / ziekte / stijl: Schutblad: "beeldvorming, realiteit en belangen bij medicijngebruik en de maatschappelijke positie van mensen met psychische of psychiatrische problemen". Een wetenschappelijk onderzoek waarbij "aan de hand van een diversiteit aan persoonlijke levensgeschiedenissen, krantenberichten en onderzoek een beeld van veranderende inzichten in geestelijke gezondheidszorg, politiek en samenleving over behandeling van psychische en/of psychiatrische problemen en de rol van medicijnen daarbij" wordt geschetst in een boek van 284 pagina's, aangeduid als "pamflet".

Over de schrijfter: Froukje Bos is filmer en was beleidsmedewerker bij de Stichting Pandora. Daarnaast is zij lid van de Dutch Directors Guild. www.conniebos.nl/CVFroukjeBos2008.htm

De stichting Pandora heeft haar kantooractiviteiten op 1 februari 2010 stopgezet. Alle door vrijwilligers uitgevoerde Pandora-activiteiten, inclusief alle ervaringsdeskundige vrijwilligers zijn overgedragen aan het samenwerkingsverband Cliëntenbond-Vo!ce.

Boekbespreking:

Het "pamflet" kent de volgende hoofdstukken, waarbij hier en daar enkele paragrafen met prikkelende titels worden genoemd:

1. Berichten uit het laboratorium van de samenleving
2. Depressie en antidepressiva onderdeel van het dagelijkse leven - (2.1.1.) *Antidepressiva behoren tot de meest voorgeschreven geneesmiddelen* - (2.1.2.) *Depressie van taboe tot volksziekte nummer één*
3. Stijgende vraag naar geestelijke gezondheidszorg - (3.1) *Wordt Nederland steeds zieker?*
4. Pillencultuur en weerbarstige praktijk van behandeling en gebruik - (4.2.) *Oplossingen worden gezocht in meer medicijnen en hogere doseringen*
5. Eenzijdige pillencultuur en medicatie onder dwang in psychiatrische ziekenhuizen - (5.1) *Medicijnverdwazing en beschadiging gezondheid* - (5.4.) *De patiënt is meer dan zijn ziekte*
6. Medische en maatschappelijke betekenis van diagnose en diagnostisch systeem - (6.1.) *Psychiatrische ziekte niet objectief vast te stellen* - (6.3.3.) *de 'schizofrenie' ontmanteld*
7. De complexiteit van psychische problemen vanuit ervaringsperspectief - (7.2.1) *De weg naar herstel*
8. Kinder- en jeugdpsychiatrie een zwakke schakel - (8.2.) *Zorg in kinderen jeugdpsychiatrie onvoldoende, fouten in farmacotherapie*
9. Depressie en werking van medicijnen bij vrouwen
10. Medicijngebruik door ouderen stelt kwaliteitseisen op de proef - (10.1) *Testen psychofarmaca schiet tekort*

11. Interculturalisatie vergt onderling begrip en zorg op maat – (11.2.2.) *Knelpunten contact huisarts-allochtone patiënt* – (11.2.3.) *Stap naar interculturalisatie en diversiteitsbeleid*
 12. Emoties en gebrek aan kennis bij medicijngebruik – (12.2.) *Lotgenotencontact en informatie-uitwisseling door patiënten/gebruikers* – (12.3.) *Bijwerkingen antidepressiva* – (12.5.) *Gebrek aan kennis*
 13. Voorlichting versus reclame: beeldvorming over “pillen voor de ziel” – (13.1) *Artsen, farmaceutische industrie en onderzoekers: een gespannen driehoeks- relatie?*
 14. Partijen bij medicijngebruik en maatschappelijke positie – (14.2.) *Rol zorgverzekeraars* – (14.2.3.) *De zorgverzekeraars als macht* – (14.3.) *Solidariteit bij verzekeren*
- Literatuurlijst en bronnen (9 pagina's).

Citaten:(pag.11): “Stichting Pandora is een organisatie die zich inzet om de positie te verbeteren van mensen die psychische en/of psychiatrische problemen hebben (gehad) – Met het pamflet ‘Berichten uit het laboratorium van de samenleving wil stichting Pandora zich bezinnen op de concrete en magische werking van medicijnen, maar ook op de risico’s als we medicijnen persoonlijk, medisch en maatschappelijk verkeerd gebruiken. We gebruiken het woord pamflet om de maatschappelijke signaalfunctie van deze publicatie te onderstrepen en om de vorm te karakteriseren.—

De titel verwijst naar de proefperiode, de laboratoriumsituatie waarin wij ons in veel opzichten nog bevinden wat betreft medicamenteus ingrijpen in de psyche.”

Wat viel op: Het “pamflet” behelst een professioneel wetenschappelijke rapportage over de stand van zaken met betrekking tot medicatie in de geestelijke gezondheidszorg in het jaar 2002.

Een gedegen document ter informatie van de beleidsmakers in de geestelijke gezondheidszorg: politiek, artsen, ambtenaren, managers.

Het aandeel van patiëntervaring in deze rapportage is beperkt tot het citeren van alinea’s met betrekking tot medicijngebruik door een veelheid aan patiënten.(in paragraaf 12.2., pag.212-225, staan uitgebreidere berichten van patiënten maar veelal uitsluitend over het gebruik van bepaalde geneesmiddelen bij bepaalde fasen in het verloop van de depressie).

Het boek is uitgekomen in 2002. De ontwikkelingen zullen sinds die tijd wel niet stil hebben gestaan.

Extra: Zie ook:

http://www.stichtingpandora.nl/jcms/index.php?option=com_content&view=article&id=207:2002-pandoraboek-berichten-uit-het-laboratorium-van-de-samenleving&catid=25:historie&Itemid=50